

P/8162951

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ZELENE TRANZICIJE

UPRAVA ZA ZAŠTITU PRIRODE
SEKTOR ZA ZAŠTIĆENA PODRUČJA
I OCJENU PRIHVATLJIVOSTI

KLASA: UP/I-352-03/25-05/55

URBROJ: 517-06-2-3-25-4

Zagreb, 17. lipnja 2025.

Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, Uprava za zaštitu prirode, OIB 59951999361, temeljem članka 48. stavka 6. i 7. vezano uz članak 46. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19, 155/23), a povodom zahtjeva Zajednice športsko ribolovnih udruga Virovitica (OIB:65246268430), Zvonimirov Trg 6, 33 000 Virovitica, nositelja izrade Dodatka plana upravljanja, a podnesenog putem izrađivača Dodatka plana upravljanja Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek (OIB 98816779821), Vladimira Preloga 1, 31 000 Osijek, u predmetu prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Dodatak plana upravljanja Zajednica športsko ribolovnih udruga Virovitica iz 2025. godine, nakon provedenog postupka donosi

RJEŠENJE

- I. Da je za Dodatak plana upravljanja Zajednica športsko ribolovnih udruga Virovitica iz 2025. godine, obavezna provedba glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.
- II. Ovo Rješenje objavljuje se na mrežnim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije.

Obrazloženje

Fakultet agrobiotehničkih znanosti iz Osijeka, Katedra za lovstvo i ribarstvo, Vladimira Preloga 1, 31000 Osijek, kao ovlašteni izrađivač Dodatka plana upravljanja Zajednice športsko ribolovnih udruga Virovitica iz 2025. godine, podnio je u ime nositelja izrade Zajednice športsko ribolovnih udruga Virovitica, Zvonimirov Trg 6, 33 000 Virovitica, dana 15. travnja 2025. godine, zahtjev za provedbu postupka prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Dodatka plana upravljanja Zajednica športsko ribolovnih udruga Virovitica iz 2025. godine (u nastavku teksta: Dodatak plana upravljanja).

U zahtjevu su sukladno članku 48. stavku 2. Zakona o zaštiti prirode dostavljeni podaci o Dodatku plana upravljanja, nositelju izrade Dodatka plana upravljanja kao i o razlozima izrade. Uz zahtjev je u tiskanom i digitalnom obliku priložen nacrt Dodatka plana upravljanja.

Po zaprimljenom zahtjevu Fakulteta agrobiotehničkih znanosti iz Osijeka, Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, Uprava za zaštitu prirode je dopisom (KLASA: UP/I 352-03/25-05/55

URBROJ: 517-06-2-3-25-2) od 15. travnja 2025. godine zatražila mišljenje Zavoda za zaštitu okoliša i prirode o mogućnosti značajnih negativnih utjecaja Dodatka plana upravljanja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Traženo mišljenje zaprimljeno je 17. lipnja 2025. godine (KLASA: 352-03/25-05/163 URBROJ: 517-08-3-2-2-25-2).

U provedbi postupka ovo Ministarstvo razmotrilo je predmetni zahtjev i priloženu dokumentaciju kao i mišljenje Zavoda za zaštitu okoliša i prirode te nakon uvida u Uredbu o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 80/19, 119/23, 87/25) utvrdilo je sljedeće.

Nositelj izrade Dodatka plana upravljanja je Zajednica športsko ribolovnih udruga Virovitica, Zvonimirov Trg 6, 33 000 Virovitica. Izrađivač Dodatka plana upravljanja je Fakultet agrobiotehničkih znanosti iz Osijeka, Katedra za lovstvo i ribarstvo, Vladimira Preloga 1, 31000 Osijek.

Vezano uz mogući utjecaj Dodatka plana upravljanja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže u mišljenju Zavoda za zaštitu okoliša i prirode KLASA: 352-03/25-05/163 URBROJ: 517-08-3-2-2-25-2 od 17. lipnja 2025. navodi se da se Prethodnom ocjenom ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja Dodatka plana upravljanja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te da je potrebno provesti Glavnu ocjenu uz sljedeće obrazloženje: „Prema važećoj Reviziji plana upravljanja Zajednice športsko ribolovnih udruga Virovitica, a sukladno Rješenju prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu (Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode, KLASA: UP/I-325-03/22-05/04, URBROJ: 517-10-2-3-22-2, od 3. ožujka 2022. godine), poribljavanje je planirano isključivo u umjetno formiranim zatvorenim stajaćicama (velikom većinom u Virovitičkim ribnjacima te u manjoj mjeri u retenciji Zidina). U dostavljenoj dokumentaciji navodi se da zbog započetog revitalizacijskog projekta Hrvatskih voda „Uređenje sliva Odenice na području grada Virovitice“ ovlaštenik ribolovnog prava do kraja 2026. godine nije u mogućnosti koristiti Virovitičke ribnjake za ribolov i ostale ribolovne aktivnosti (uključujući poribljavanje), a sukladno Rješenju prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Dodatka plana upravljanja Zajednice športsko ribolovnih udruga Virovitica (Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode, KLASA: UP/I-325-03/23-05/81, URBROJ: 517-10-2-3-23-2, od 30. lipnja 2023. godine), ovlašteniku ribolovnog prava je za razdoblje od 2023. do 2026. godine ukinuta obveza poribljavanja Virovitičkih ribnjaka zbog provedbe navedenog projekta Hrvatskih voda. Predmetni Dodatak plana upravljanja odnosi se na uvođenje privremenog poribljavanja pojedinih stajaćih ribolovnih voda za 2026. godinu. Radi se o ribolovnim vodama (mrtvicama, odnosno starim rukavcima rijeke Drave) bara Majkovac, Eliman, Neteča - Karađorđevo i bara Stari Budakovac, od kojih se svaka planira poribiti količinom do 500 kg šarana (*Cyprinus carpio*) divlje vretenaste forme, odnosno ostalim formama ribnjačarskog šarana u slučaju nemogućnosti nabave divlje vretenaste forme šarana. U zaprimljenoj dokumentaciji navodi se da se u navedenim ribolovnim vodama zbog kontinuiranog ribolova značajno smanjila populacija šarana, koja se vrlo sporo obnavlja zbog nepogodnih hidroloških uvjeta i izostanka prirodnog plavljenja rijeke Drave i niskih vodostaja posljednjih nekoliko godina, što je dovelo do neatraktivnosti ovih voda za ribolov, posebice za lokalne ribiče. Iz navedenih razloga ovlaštenik ribolovnog prava traži privremeno poribljavanje navedenih ribolovnih voda u 2026. godini s predloženim količinama šarana, kako bi se premostilo razdoblje dok se ponovno ne omogući poribljavanje Virovitičkih ribnjaka nakon završetka navedenog projekta Hrvatskih voda. Na području ribolovnih voda (mrtvica) bara Majkovac, Eliman, Neteča - Karađorđevo i bara Stari Budakovac nalaze se područja ekološke mreže (Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže, „Narodne novine“, broj 80/19, 119/23, 87/25), Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR5000015 Srednji tok Drave i Područje očuvanja značajna za ptice (POP) HR1000015 Srednji tok Drave. Prema bazi podataka Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije, Zavoda za zaštitu okoliša i

prirode, ribolovne vode bara Majkovac, Eliman, Neteča - Karađorđevo i bara Stari Budakovac predstavljaju pogodno stanište za ciljne vrste piškur (*Misgurnus fossilis*), crnka (*Umbra krameri*), gavčica (*Rhodeus amarus*), barska kornjača (*Emys orbicularis*), dabar (*Castor fiber*), vidra (*Lutra lutra*), veliki panonski vodenjak (*Triturus dobrogicus*), veliki vodenjak (*Triturus carnifex*) i veliki tresetar (*Leucorrhinia pectoralis*) POVS HR5000015 Srednji tok Drave. Nadalje, ove ribolovne vode predstavljaju pogodno stanište brojnih (uz vodena staništa vezanih) ciljnih vrsta ptica POP HR1000015 Srednji tok Drave. Poribljavanje navedenih mrtvica planirano Dodatkom plana upravljanja može generirati negativne utjecaje na ciljne vrste navedenih područja ekološke mreže, posebice na ciljne vrste riba POVS HR5000015 Srednji tok Drave, od kojih su negativnim utjecajima poribljavanja naročito podložne ciljne vrste piškur i crnka. Piškur je vrsta koja ponajprije naseljava staništa prekrivena muljevitim dnom, a mrtvice spadaju u njegove najčešće životne prostore. Danju je ukopan u dnu, u sumrak izlazi u potrazi za hranom, a u prehrani se koristi pridnenim mekušcima i ostalim vodenim beskralješnjacima (ličinkama maločetinaša i kukaca i dr.). Osim uzroka ugroženosti piškura koji se odnose na nestanak prirodnih stajaćica i sporotekućih voda, isušivanje močvara i nestanak poplavnih područja, organska i anorganska onečišćenja te regulacije i pregradnje vodotoka, negativne utjecaje na piškura značajno može potencirati poribljavanje vodenih površina koji može dovesti do smanjenja dostupnog životnog prostora, smanjenja izvora hrane te do povećane izloženosti jedinki piškura kao potencijalnog plijena. Crnka je također vrsta koja preferira stajaće vode, gusto zarasle vodenim biljem i s debelim slojem organskog mulja na dnu, u koji se ukopava ukoliko se nađe u nepovoljnim životnim uvjetima. U prehrani se crnka pretežito koristi ličinkama vodenih kukaca, malim rakovima i ostalim vodenim beskralješnjacima. Osim uzroka ugroženosti crнке koji se odnose na fragmentaciju i nestanak močvarnih staništa, vodne regulacije te unos i širenje stranih vrsta riba, negativne utjecaje na crnku značajno može potencirati poribljavanje vodenih površina koji može dovesti do smanjenja dostupnog životnog prostora, smanjenja izvora hrane te do povećane izloženosti jedinki crнке kao potencijalnog plijena. Nadalje, uzevši u obzir ekologiju šarana, poribljavanje može znatno intenzivirati zauzimanje staništa muljevitih dna u mrtvicama od strane jedinki šarana te time izravno utjecati na dostupnost tih značajnih staništa ciljnim vrstama piškur i crnka POVS HR5000015 Srednji tok Drave. Šaran se hrani bentičkim organizmima i vodenim biljem tako da ruje po dnu vodnog tijela, usisava sediment te izbacuje nepoželjne komponente. Na taj način dolazi do čupanja makrofita s korijenom i resuspenzije tvari iz nataloženog sedimenta. Podizanjem sedimenta tijekom hranjenja i uklanjanjem vodenog bilja povećava se količina nutrijenata u stupcu vode, što uzrokuje povećanu eutrofikaciju, smanjene količine otopljenog kisika i cvjetanje algi. Dodatno, hranjenjem ili čupanjem vodenog bilja šaran negativno utječe na razmnožavanje fitofilnih vrsta riba i uzrokuje smanjenje količine zaklona za mlađ i ličinke ostalih vrsta. Vezano uz ciljne vrste riba POVS HR5000015 Srednji tok Drave, osim piškura i crнке, poribljavanje ribolovnih voda (mrtvica) bara Majkovac, Eliman, Neteča - Karađorđevo i bara Stari Budakovac može značajno utjecati (ponajprije smanjenjem životnog prostora, povećanom izloženosti kao plijena te ostalim utjecajima navedenim u gornjem tekstu) i na ciljnu vrstu gavčica, uzevši u obzir njene ekološke zahtjeve, male dimenzije jedinki te malu sposobnost preživljavanja u godini nakon prve reprodukcije. Temeljem navedenog, smatramo da se prethodnom ocjenom ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja Dodatka plana upravljanja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te da je potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.“

Slijedom provedenog postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, ocijenjeno je da nije moguće isključiti značajne negativne utjecaje Dodatka plana upravljanja Zajednice športsko ribolovnih udruga Virovitice iz 2025. godine na područja ekološke mreže te je stoga riješeno kao u izreci.

Utvrđeno je da se Dodatkom plana upravljanja ne planiraju zahvati iz Priloga I., II. i III. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (Narodne novine, br. 61/24, 03/17) te da slijedom očitovanja Ministarstva zaštite okoliša i energetike, Uprave za procjenu utjecaja na okoliš i

održivo gospodarenje otpadom (KLASA: 351-03/18-04/487 URBROJ: 517-06-2-1-2-18-2) od 7. svibnja 2018. godine, za Dodatak plana upravljanja nije obvezna provedba postupka strateške procjene utjecaja na okoliš ili ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18).

Člankom 46. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode propisano je da Ministarstvo provodi prethodnu ocjenu i glavnu ocjenu za strategije, planove i programe koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, kao i za one koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, a za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene.

Članak 48. stavak 6. Zakona o zaštiti prirode propisuje da ako Ministarstvo ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja strategije, plana ili programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je obvezna provedba Glavne ocjene.

Članak 48. stavak 7. Zakona o zaštiti prirode propisuje da rješenje iz stavaka 5. i 6. navedenog članka sadrži podatke o strategiji, planu ili programu, podatke o ekološkoj mreži, obrazloženje razloga na temelju kojih je isključena mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže ili obrazloženje razloga na temelju kojih je utvrđena obveza provedbe Glavne ocjene.

U skladu s člankom 51. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje objavljuje se na mrežnoj stranici Ministarstva.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Ovo je Rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog Rješenja.

Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. Zajednica športsko ribolovnih udruga Virovitica, Zvonimirov Trg 6, 33 000 Virovitica (*R s povratnicom*)
2. Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek, Katedra za lovstvo i ribarstvo, prof. dr. Anđelko Opačak, Vladimira Preloga 1, 31000 Osijek (*R s povratnicom*)

O tome obavijest:

1. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Uprava ribarstva, Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb